

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Šárky Neuwirthové a soudců JUDr. Martina Putíka, Ph.D., a JUDr. Daniely Kabátové ve věci

žalobce: **Suverénní řád Maltézských rytířů - České velkopřevorství**, IČO 00569623
sídlem Velkopřevorské náměstí 485/4, Malá Strana, 118 00 Praha 1
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Krechlerem
sídlem Dušní 906/8, 110 00 Praha 1

proti

žalovaným: 1. **Ing. D. J.**, narozený dne XXX bytem XXX
zastoupený advokátem JUDr. Josefem Tichým
sídlem Šaldova 217/7, 400 01 Ústí nad Labem
2. **Česká republika - Státní pozemkový úřad**, IČO 01312774
sídlem Husinecká 1024/11a, Žižkov, 130 00 Praha 3
zastoupená advokátem Mgr. Martinem Bělinou
sídlem Pobřežní 370/4, 186 00 Praha 8

o určení vlastnického práva státu

k odvolání žalovaných proti rozsudku Okresního soudu v Bruntále ze dne 19. 3. 2019, č. j. 15 C 275/2013-516,

takto:

- I. Rozsudek okresního soudu se **potvrzuje**.
- II. Žalobci se vůči žalovanému 1) náhrada nákladů odvolacího řízení **nepřiznává**.
- III. Žalovaný 2) **je povinen zaplatit** žalobci náhradu nákladů odvolacího řízení v částce 15.420 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám Mgr. Petra Krechlera, advokáta, sídlem Dušní 906/8, Praha 1.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem v záhlaví označeným okresní soud určil, že vlastníkem pozemku parc. č. XXX trvalý travní porost, pozemku parc. č. XXX ostatní plocha, jiná plocha a pozemku parc. č. XXX orná půda, vzniklého oddělením z pozemku parc. č. XXX geometrickým plánem pro rozdělení pozemků č. XXX, vyhotoveného Ing. Štefanem Mikuláškem (dále jen předmětné nemovitosti), zapsaných v katastru nemovitostí Katastrálního úřadu pro Moravskoslezský kraj, Katastrální pracoviště Krnov, pro obec XXX, katastrální území XXX, je Česká republika (odstavec I výroku). Žalobci náhradu nákladů řízení vůči 1. žalovanému nepřiznal (odstavec II. výroku), 2. žalovanou zavázal zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 45.0042,25 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku, k rukám Mgr. Petra Krechlera, advokáta sídlem Dušní 906/8, Praha 1 (odstavec III. výroku), zavázal 2. žalovanou zaplatit České republice náhradu nákladů řízení ve výši 65.675 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku, na účet Okresního soudu v Bruntále (odstavec IV. výroku) a zavázal 1. žalovaného zaplatit České republice - Okresnímu soudu v Bruntále soudní poplatek ve výši 3.750 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku (odstavec V. výroku).
2. Proti rozsudku si podali oba žalovaní včasné odvolání a navrhovali, aby rozsudek okresního soudu byl změněn a žaloba v celém rozsahu zamítnuta.
3. První žalovaný namítal, že okresní soud se dostatečně nezabýval vznikem vlastnického práva žalobce ke sporným pozemkům a rovněž nevyřešil správně otázku konfiskace majetku žalobce na základě dekretu prezidenta republiky č. 12/1945, neboť nelze souhlasit s jeho zjištěním ohledně konfiskační vyhlášky Okresního národního výboru v České Lípě ze dne 11. 10. 1945, když zde přijal jako právotvorný skutkový stav, že v této vyhlášce je pod číslem 56. uveden Řád Maltézských rytířů, avšak toto číslo a jméno je přeškrtnuto. Tento zásah do vyhotoveného původního textu však není identifikovatelný a nelze jej pokládat za provedený po právu. Dále namítal, že v daném případě měla být za dosud nevydané sporné pozemky žalobci ve smyslu ust. § 15 zák. č. 425/2012 Sb., o církevních restitucích, poskytnuta „paušální finanční náhrada“ vztahující se na majetek, který nebylo možno vydat a je nutno vycházet z toho, že v daném případě dochází ke dvojí kompenzaci. Rovněž se odvolával na skutečnost, že by v daném řízení mělo být zohledněno jeho postavení jako malého ekonomického subjektu, které není souměřitelné s postavením žalobce, který se vlivem již uskutečněných restitucí dostal v dané lokalitě do postavení pozemkového vlastníka značné síly a právě na základě zohlednění této disparity nelze dospět k závěru, že nevrácením sporného majetku by mohlo být zmařeno odčinění majetkových křivd způsobených církvím (žalobci). Obdobně brojil proti závěrům okresního soudu týkajících se nabytí od nevlastníka, které dle jeho názoru nejsou ve věci použitelné. Poukázal na rozhodnutí Ústavního soudu ČR sp. zn. II. ÚS 2640/17, dle kterého za určitých podmínek s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu může dojít k prolomení § 29 zák. č. 229/1991 Sb. Uváděl, že v daném případě je nepochybné, že sporné pozemky nabyl v dobré víře, po předchozím ujištění orgánů státní správy o převoditelnosti pozemků, což je pro jeho dobrou víru dostačující. Závěr soudu prvního stupně, že ujištění katastrálního úřadu o tom, že předmětné pozemky nebyly podle údajů katastru a předchozích evidencí po 25. 2. 1948 majetkem církve, byl učiněn bez bližšího zkoumání dostupných podkladů a listin, když z knihovní vložky XXX Zemských desek plyne něco jiného, je závěr, který lze dát k tíži správnosti zjištění katastrálního úřadu, ovšem nikoliv k tíži účastníků kupní smlouvy. Byť k prolomení účinků § 29 zák. č. 229/1991 Sb., v souladu s judikaturou pouhá dobrá víra nepostačuje, na jeho místě k této přistoupily další okolnosti spočívající v tom, že sporné pozemky tvořily podstatnou část majetku jeho právního předchůdce, po celou dobu byly řádně obhospodařovány a jejich ztráta by vedla ke ztížení obhospodařování ostatních pozemků a naopak ve vztahu k ostatnímu majetku žalobce jde o nevýznamné pozemky, kryté paušální náhradou. To vše mělo vést soud prvního stupně k závěru o upřednostnění jeho vlastnictví jakožto dobrověrného nabyvatele před restitučním nárokem žalobce.

4. Druhá žalovaná brojila proti závěru okresního soudu, že majetek Řádu maltézských rytířů, respektive žalobce, nepodléhá konfiskaci podle dekretů prezidenta republiky č. 12/1945 Sb., o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa a č. 108/1945 Sb., konfiskaci nepřátelského majetku a Fondech národní obnovy, a z tohoto důvodu není splněna překážka pro nevydání majetku podle § 8 odst. 1 písm. h) zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vypořádání s církvemi a náboženskými společnostmi. Pokud okresní soud uzavřel, že ve vyhlášce ONV v České Lípě ze dne 11. 10. 1945 je sice uveden pod č. 56 Řád Maltézských rytířů, avšak toto číslo je přeškrtnuto, pak je nutno uvést, že takto provedené přeškrtnutí, ručně učiněné, bez uvedení data a označení toho, kdo jej provedl, nemůže bez dalšího znamenat, že ke konfiskaci nemohlo dojít. V případě vyhlášky ONV v České Lípě ze dne 5. 4. 1948 okresní soud přisvědčil názoru žalobce, že s ohledem na skutečnost, že vyhláška byla vydána v roce 1948, neobsahuje otisk úředního razítka a označení, kde byla vyvěšena, se jedná o případ, kdy se totalitní moc snažila zneužít dekret prezidenta republiky k zabavení majetku. Tyto závěry však nemohou obstát, aniž by soud zkoumal, zda byla vyhláška vydaná v souladu s tehdy platnými předpisy. Konstatování, že konfiskační vyhláška byla vydána až v roce 1948 a chybějící údaj o tom, kdy byla vyvěšena tak pro uvedené závěry okresního soudu nejsou dostačující. Pokud se jednalo o vyhlášku Okresního národního výboru v Opavě ze dne 27. 9. 1945, pak okresní soud se nesprávně vypořádal s namítanou nicotností rozhodnutí Zemského národního výboru, expozitury v Moravské Ostravě ze dne 13. 5. 1946, č. j. VIII/35-1204/16-1946, kterým byla dotčená vyhláška zrušena, neboť Zemský národní výbor nebyl v daném případě oprávněn rozhodovat o zrušení výše uvedeného konfiskačního rozhodnutí, a to s odkazem na nález Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 2. 1945, sp. zn. 224/46, v jiné věci, dle kterého v pochybných případech (mezi které patří i tento) bylo oprávněno k rozhodování Ministerstvo zemědělství v dohodě s Ministerstvem vnitra. Dále druhá žalovaná upozorňovala na to, že platí, že vydáním i jediné konfiskační vyhlášky na majetek subjektu došlo ke zkonfiskování veškerého majetku takové osoby, neboť konfiskační vyhláška působila in personam a znamenala úspěšnou konfiskaci celého majetku příslušné osoby. Okresní soud se s touto argumentací vypořádal v rozporu s ustálenou judikaturou, když uzavřel, že konfiskační vyhlášky působily in rem, tj. pouze ve vztahu ke konkrétně vymezenému majetku. Druhá žalovaná rovněž zpochybnila aktivní legitimaci žalobce v daném řízení ve smyslu § 18 zákona o majetkovém vyrovnání, neboť podle jejího názoru nebylo v řízení dostatečně prokázáno, že žalobce je skutečně subjektem, který byl vlastníkem předmětných nemovitostí, respektive jeho právním nástupcem, když z knihovni vložky č. XXX Zemských desek opavských vyplývá, že historický vlastník předmětných pozemků vystupoval jako XXX, dále pak jako XXX a od roku 1940 jako XXX. Kromě toho, že v řízení nebylo jednoznačně prokázáno, že žalobce je identickým subjektem jako osoba uvedená v zemských deskách jako vlastník předmětného pozemku, subjektem vlastnického práva k předmětným nemovitostem nebyl řád Maltézských rytířů jako takový, nýbrž jeho jednotlivé komendy. Tato komenda pak náležela k majetku Souverenního řádu Maltézských rytířů v Římě. Druhá žalovaná se dále neztotožňovala se způsobem, jakým okresní soud hodnotil námitku prvního žalovaného, že předmětné nemovitosti nabyly v dobré víře. Pozemkový fond ČR provedl před převodem předmětných pozemků podrobné šetření majetkoprávních poměrů dle § 2 odst. 2 a 3 zákona č. 95/1999 Sb., o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby, a to i dotazem na příslušný Katastrální úřad k prověření, zda tyto pozemky nebyly v minulosti ve vlastnictví církve, to vše s negativním výsledkem. Odkazy soudu prvního stupně na judikaturu ve věcech nabytí věci zapsané v katastru nemovitostí od nevladníka pak v dané věci nejsou případné. Naopak první žalovaný by měl požívat ochrany dobrověrného nabyvatele, když dle závěrů judikatury Ústavního soudu je nutno poskytnout ochranu prvnímu žalovanému zejména tehdy, když k naplnění legitimního očekávání církve může být dosaženo i jinými prostředky. Takovýmto prostředkem

je pak ust. § 15 zákona o majetkovém vypořádání s církvemi, který upravuje paušální finanční náhradu poskytovanou církví, která neodmítne uzavřít se státem smlouvu o vypořádání dle § 16 daného zákona. Tato náhrada by měla saturovat právě i ty případy, kdy by naturální restitucí bylo zasaženo vlastnické právo dobrověrného nabyvatele.

5. Žalobce ve vyjádření k odvolání navrhoval potvrzení napadeného rozsudku jako věcně správného. Námitka konfiskací je nemístná, přičemž lze zcela odkázat na závěry okresního soudu. Otázka konfiskace byla v posledních letech zkoumána několika pracovišti druhé žalované napříč celou republikou, jakož i obecnými soudy a vždy se závěrem, že ke konfiskaci nedošlo. Majetek byl žalobci odňat v rozhodném období postupem podle zákona č. 142/1947 Sb. o revisi první pozemkové reformy. Pokud jde o námitku nedostatku aktivní legitimace, i tato byla shodně soudy rozhodována. Žalobce je totožným subjektem s různými jmény uvedenými na historických dokladech a jednotlivé komendy nebyly samostatným subjektem práv. Pokud jde o námitku poskytnutí ochrany základnímu vlastnickému právu prvního žalovaného, pak z rozhodnutí Ústavního soudu vyplývá, že ani samotná dobrá víra prvního žalovaného nemůže být důvodem k zamítnutí žaloby, ale že takovým důvodem může být pouze dobrá víra ve spojení s dalšími konkrétními okolnostmi mimořádného významu odůvodňující poskytnutí ochrany základnímu vlastnickému právu prvního žalovaného. Pokud žalovaný tvrdil, že sporné pozemky mají tvořit podstatnou část jeho majetku, pak toto tvrzení není pravdivé, když tvoří jen cca 16 % výměry pozemků zapsaných na LV č. XXX a žádné další konkrétní okolnosti mimořádného významu dále tvrzeny nebyly. Úvaha o dvojí kompenzaci, které by se mělo vydáním pozemků žalobci dostat, je vyloučena, když k tomuto se vyjadřoval již Ústavní soud s tím, že paušální vypořádání podle § 15 zákona o majetkovém vyrovnání je součástí zmírnění majetkových křivd tam, kde zákonodárce o možnosti vydání majetku z různých důvodů nerozhodl. Stát, resp. povinné osoby, jsou povinny vydat majetek v souladu se zákonem, bez ohledu na to, kolik pozemků již bylo žalobci vydáno a jak ekonomicky silný díky tomu bude.
6. Po zjištění, že odvolání bylo podáno oprávněnými osobami, je včasné a přípustné, přezkoumal odvolací soud napadený rozsudek v celém rozsahu, přezkoumal také řízení, které předcházelo jeho vydání, v intencích ustanovení § 212a odst. 1, 3 a 5 o. s. ř. zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“), se závěrem, že odvolání není důvodné.
7. Z provedených důkazů okresní soud učinil správná a úplná skutková zjištění, jeho úvahy při hodnocení provedených důkazů odpovídají postupu dle ustanovení § 132 o. s. ř. a zásadám logického myšlení, v důsledku čehož odvolací soud tato skutková zjištění přejímá a pro stručnost na ně v plném rozsahu odkazuje, když jsou zcela postačující pro právní posouzení věci.
8. Jak správně podotkla druhá žalovaná, posouzení otázky konfiskace předmětné nemovitosti je významným i v řízení dle ust. § 18 zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi (dále jen ZMV). Ústavní soud ČR ve svém usnesení ze dne 4. 9. 2014, sp. zn. I. ÚS 4563/12 uvedl, že ke konfiskaci podle dekretu č. 12/1945 Sb. došlo "s okamžitou platností a bez náhrady" (§ 1 odst. 1), takže právním důvodem konfiskace je samotný dekret, nikoliv až následná správní rozhodnutí [nález sp. zn. I. ÚS 129/99 ze dne 13. 6. 2000 (N 87/18 SbNU 243)]. Konfiskovaný majetek přecházel na stát účinností dekretu, tj. dnem 23. 6. 1945 a v případě Dekretu č. 108/1945 Sb. dnem 25. 10. 1945. Konfiskační výměr jako akt deklaratorní a zároveň prováděcí pak vymezoval, který majetek je dekretem určen. Teprve konfiskačním výměrem jako aktem správním byla konfiskace majetku dovršena (srov. nález Ústavního soudu ČR z 20. 10. 1999 sp. zn. II. ÚS 405/98, I. ÚS 4563/12 z 4. 9. 2014, rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 28 Cdo 2020/2005 z 27. 9. 2005).
9. Z judikatury Ústavního soudu tedy vyplývá, že právním důvodem konfiskace je samotný dekret, přičemž však je nutno dále zkoumat, zda v rozhodném období nedošlo k jeho zneužití. Ústavní soud rovněž uvedl, že podporuje tendenci obecných soudů přezkoumávat, zda rozhodnutí orgánu vydané v období nesvobody bylo či nebylo důsledkem politické perzekuce

nebo postupu porušujícího obecně uznávaná lidská práva a svobody [nález sp. zn. I. ÚS 15/98 ze dne 19. 1. 1999 (N 7/13 SbNU 45)]. Při posouzení otázky, zda došlo k majetkové křivdě v tzv. rozhodném období, je třeba vyjít z toho, kdy bylo o splnění podmínek dle dekretů prezidenta republiky z r. 1945 rozhodováno a zda byly splněny [např. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 1136/2000 ze dne 31. 8. 2000; nález sp. zn. IV. ÚS 56/94 ze dne 22. 6. 1995 (N 36/3 SbNU 267)]. Došlo-li k vydání konfiskačního rozhodnutí v rozhodném období, tj. od 25. února 1948 do 1. ledna 1990, byť bylo vydáno na základě dekretu prezidenta [např. nález sp. zn. II. ÚS 156/95 ze dne 14. 2. 1996 (N 9/5 SbNU 63); nález sp. zn. III. ÚS 39/95 ze dne 13. 10. 1995 (N 60/4 SbNU 101)], soud je povinen zabývat se zkoumáním, zda toto správní rozhodnutí bylo vydáno v souladu s tehdy platnými právními předpisy tím spíše, že se jedná o věc restituční, kde společným jmenovatelem je snaha o zmírnění následků některých dalších majetkových křivd vzniklých v důsledku platnosti nebo zvláštního použití některých právních předpisů. Správní orgány ani soudy nejsou oprávněny k přímým zásahům a k rušení pravomocných rozhodnutí z minulého období. Pokud jde o správní akty přijaté v tzv. rozhodném období, jsou uvedené orgány oprávněny v případech restitučních řízení posuzovat dopad těchto rozhodnutí z hlediska v úvahu přicházejících restitučních titulů, uvedených v restitučních předpisech [nález sp. zn. III. ÚS 225/96 ze dne 20. 2. 1997 (N 18/7 SbNU 123); nález sp. zn. IV. ÚS 738/01 ze dne 16. 6. 2003 (N 91/30 SbNU 375) a další rozhodnutí v něm citovaná]. To proto, že "[v] praxi Ústavního soudu se již vícekrát prokázalo, že konfiskace podle dekretu č. 12/1945 Sb. a dekretu č. 108/1945 Sb. ... bylo totalitní mocí zneužito k zabavení majetku a k likvidaci třídních nepřátel, a to již v rozhodném období po 25. 2. 1948" [nález sp. zn. II. ÚS 70/99 ze dne 2. 11. 1999 (N 152/16 SbNU 129); nález sp. zn. II. ÚS 22/94 ze dne 4. 10. 1995 (N 55/4 SbNU 67)].

10. Dle nálezu Ústavního soudu ČR sp. zn. II. ÚS 405/98, ze dne 20. 10. 1999, ve smyslu dekretu č. 12/1945 Sb. přecházel konfiskovaný majetek na čs. stát dnem jeho účinnosti. Konfiskační výměr jako akt deklaratorní a zároveň prováděcí pak vymezoval, které nemovitosti jsou dekretem dotčeny. Teprve konfiskačním výměrem, jako aktem správním, byla konfiskace majetku dovršena. Zároveň bylo umožněno, aby v případě liberačních důvodů příslušný orgán část takto zkonfiskovaného majetku z konfiskace vyňal. V rámci ustálené judikatury Ústavního soudu bylo konstatováno, že osvědčení o státní a národní spolehlivosti, včetně rozhodnutí o zastavení trestního stíhání, pokud byla vydána k tomu kompetentními orgány před přijetím konfiskačního výměru, zcela opodstatňují právní závěr, dle kterého byl následně vydaný (v rozhodném období) konfiskační výměr zjevně v rozporu s tehdy platnými právními předpisy. Pokud by k přechodu majetku na stát došlo se zpětnou platností k datu účinnosti dekretu č. 12/1945 Sb., aniž by byly v této době naplněny hmotně právní podmínky pro konfiskaci majetku původního vlastníka, nutno na správní akt (konfiskační výměr) pohlížet jako na akt politické perzekuce, porušující obecně uznávaná lidská práva a svobody a v daném případě i jako na právní akt vydaný v rozporu s tehdy platnými právními předpisy. Opačný výklad by znamenal nejen porušení práva rovnosti, vzhledem k předchozím restitučním případům, ale i porušení práva na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny.
11. Žalovaní k prokázání svého tvrzení ohledně konfiskace majetku dle dekretů prezidenta republiky předložili k důkazu tři konfiskační vyhlášky – vyhlášku Okresního národního výboru v Opavě č. j. IV-324/45 ze dne 27. 9. 1945 a vyhlášky Okresního národního výboru v České Lípě č. j. 14735 ze dne 11. 10. 1945 a č. j. 31146/46 ze dne 5. 4. 1948. Jak správně konstatoval soud prvního stupně, těmito listinami však tvrzení žalovaných nebyla prokázána. Ke konfiskaci majetku žalobce nemohlo dojít vyhláškou Okresního národního výboru v České Lípě ze dne 11. 10. 1945, neboť ačkoli je v ní pod č. 56 uveden Řád Maltézských rytířů, toto číslo a jméno je přeškrtnuto. Provedené přeškrtnutí pak nebudí žádné pochybnosti o tom, že bylo provedeno tímž okresním národním výborem. Odvolací námitky ohledně této vyhlášky proto neobstojí. Jde-li o vyhlášku téhož okresního národního výboru ze dne 5. 4. 1948, byla tato

vyhláška vydána v rozhodném období na základě Dekretu prezidenta republiky č. 12/1945 Sb. a je v ní uveden pod č. 15. Řád Maltézských rytířů, nicméně tato listina je bez jakéhokoli úředního razítka a rovněž není zřejmé, zdali byla podepsána oprávněnou osobou, když tato není specifikována a samotný podpis je v zastoupení, není zřejmé koho. Tato vyhláška tedy nesplňuje náležitosti správního rozhodnutí. S uvedenými závěry okresního soudu tak lze bezesbýtku souhlasit.

12. Ani vyhláškou Okresního národního výboru v Opavě ze dne 27. 9. 1945 nebylo prokázáno, že by byl završen proces konfiskace dle Dekretu prezidenta republiky, neboť tato vyhláška byla výměrem Moravskoslezského zemského národního výboru v Ostravě ze dne 13. 5. 1946, č. j. VIII/35-1204/16-1946 spolu s vyhláškami Okresní správní komise v Krnově č. 1807/4 ze dne 24. 9. 1945, 21. 9. 1945, 3. 10. 1945 a 22. 10. 1945 zrušena jako nezákonná. Nelze pak souhlasit s argumentací žalovaných, kteří rozhodnutí Zemského národního výboru, expozitury v Moravské Ostravě ze dne 13. 5. 1946, označují za nicotné. Zpochybňovala-li zejména druhá žalovaná příslušnost zemského národního výboru rozhodovat o konfiskačních vyhláškách vydaných okresními národními výbory podle ustanovení § 1 odst. 1 dekretu č. 12/1945 Sb., je nutno uvést, že rozhodovací praxe Nejvyššího soudu ČR, vycházející též z dobové judikatury (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 1947, sp. zn. 116/46, i ze dne 31. 12. 1946, sp. zn. 337/45), se ustálila v závěru, že zemský národní výbor byl v posuzovaném období nadán příslušností přezkoumávat konfiskační vyhlášky vydané podle ustanovení § 1 odst. 1 dekretu č. 12/1945 Sb. okresními národními výbory a jím vydaná rozhodnutí o odvoláních směřujících proti takovýmto správním aktům nelze mít za nicotná (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 12. 2002, sp. zn. 22 Cdo 2148/2001, nebo usnesení téhož soudu ze dne 26. 4. 2017, sp. zn. 22 Cdo 4705/2016).
13. Pokud jde o aktivní legitimaci žalobce, tato byla okresním soudem posouzena také správně. Ve sporu o určení vlastnického práva státu dle ustanovení § 18 odst. 1 ZMV je aktivně věcně legitimována oprávněná osoba ve smyslu ust. § 3 ZMV, a to za předpokladu, že věc, ohledně níž se domáhá požadovaného určení, byla alespoň po část rozhodného období v jejím vlastnictví nebo ve vlastnictví jejího právního předchůdce, naplňujícího též definiční znaky oprávněné osoby. V případě právnické osoby zřízené nebo založené jako součást registrované církve či náboženské společnosti tudíž právní skutečnost, že došlo k jejímu zániku s právním nástupnictvím oprávněné osoby ve smyslu ustanovení § 3 písm. b) ZMV, osvědčuje sama církev či náboženská společnost s tím, že soudní přezkum věcné správnosti rozhodnutí jeho příslušného orgánu o takovém opatření je se zřetelem k církevní autonomii vyloučen (srovnej rozhodnutí NS ČR sp. zn. 28 Cdo 4748/2016, ze dne 28. 11. 2017).
14. Pokud jde o další odvolací námitku druhé žalované ve vztahu k aktivní legitimaci žalobce, tak zde odvolací soud poukazuje na to, že se jedná o nepochopení rozdílu mezi vlastnickým a užívacím právem, kdy komendy lze přirovnat k farním beneficím, kdy každá komenda má svého uživatele. Komendy byly v podstatě řádové velkostatky, které byly přidělovány zasloužilým profesním rytířům, při přidělování se braly v potaz zásluhy a délka služební doby kandidátů. Jednalo se tedy o jakousi správu, nikoliv o vlastnické právo.
15. Okresní soud rovněž správně posoudil naplnění předpokladů daných v ustanovení § 18 odst. 1 ZMV, zcela správně dospěl k závěru, že v daném případě došlo k odnětí předmětného majetku podle § 5 písm. a) ZMV, a to odnětím věci bez náhrady postupem podle zákona č. 142/1947 Sb., o revisi první pozemkové reformy. Podle ustanovení § 32 odst. 2 zák. č. 229/1991 Sb. za den přechodu na státu nebo jinou právnickou osobu postupem podle zákona č. 142/1947 Sb. se považuje den faktického převzetí nemovitosti státem nebo právnickou osobou. O postupu podle zákona číslo 142/1942 Sb. o revisi první pozemkové reformy svědčí rozhodnutí Ministerstva zemědělství z 1. 10. 1948, č. j. 98795/48-IX/B-23 o převzetí lesního a rybníčního hospodářství velkostatku XXX, ležící v k. ú. XXX, XXX a dalších, kdy právním

podkladem převzetí bylo rozhodnutí Ministerstva zemědělství v Praze z 15. 5. 1948, č. j. 24909/48-IX-R12.

16. Ve vztahu k argumentaci prvního žalovaného o nabytí sporných pozemků v dobré víře lze v plném rozsahu odkázat na závěry vyplývající z rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 22. 5. 2018 sp. zn. II ÚS 2640/17, dle kterých, byť lze dobrou víru prvního žalovaného, resp. jeho právního předchůdce jako nabyvatele sporných pozemků dovodit ze skutečnosti, že v kupní smlouvě byl prodávajícím - státním orgánem ujištěn, že převoditelnost pozemku byla ověřena, k prolomení účinků § 29 zákona č. 229 /1991 Sb. pouhá dobrá víra nepostačuje, nýbrž musí být dány i další konkrétní okolnosti mimořádného významu odůvodňující poskytnutí ochrany vlastnickému prvního žalovaného. Takovéto okolnosti však, jak je mylně argumentováno, nelze spatřovat ve skutečnosti, že by mělo následujícím vydáním sporných pozemků žalobci dojít ke dvojí kompenzaci, když v tomto směru lze odkázat na závěry vyjádřené v nálezu Ústavního soudu ze dne 29. 1. 2019 sp. zn. III. ÚS 3397/17, dle kterých paušální finanční vypořádání podle § 15 zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi je součástí zmírnění majetkových krivd tam, kde zákonodárce možnost vydání majetku z různých důvodů nepřipustil, jak ostatně správně argumentoval sám žalobce. Stejně tak bezpředmětná je i úvaha o ekonomické síle žalobce, kterou díky restitucím pozemků v dané lokalitě žalobce získal. Naopak je rozhodné, že z katastrální mapy, resp. ze samotného geometrického plánu, který je nedílnou součástí rozsudku soudu prvního stupně, vyplývá, že předmětné sporné pozemky tvoří dílčí část nemovitého majetku prvního žalovaného zapsaného na LV č. XXX pro obec a k. ú. XXX, přičemž stojí samostatně, nenavazují na jeho další pozemky a v konečném důsledku jejich vydání žalobci nemůže prvnímu žalovanému způsobit znemožnění obhospodařování jeho dalšího majetku.
17. Odvolací soud ze shora uvedených důvodů napadený rozsudek dle ust. § 219 o. s. ř. potvrdil jako věcně správný, včetně správných výroků o nákladech řízení a zaplacení soudního poplatku, přičemž správnou byla shledána aplikace ustanovení § 150 o. s. ř., kterou žalobci vůči žalovanému 1. nebyla přiznána náhrada nákladů řízení. V tomto směru odvolací soud odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku.
18. Výrok o náhradě nákladů řízení před odvolacím soudem mezi žalobcem a žalovaným 1. je odůvodněn ustanovením § 224 odst. 1 ve spojení s § 142 odst. 1 o. s. ř., dle kterých měl procesně úspěšný žalobce právo na náhradu těchto nákladů, avšak rovněž odvolací soud s ohledem na okolnosti případu, kdy žalovaný 1. se účastníkem řízení stal pouze díky nesprávnému postupu žalované 2., kterou je stát, aplikoval ustanovení § 150 o. s. ř.
19. Výrok o náhradě nákladů řízení před odvolacím soudem mezi žalobcem a žalovanou 2. je odůvodněn ustanovením § 224 odstavec 1 ve spojení s ustanovením § 142 odst. 1 o. s. ř. a procesně neúspěšná žalovaná 2. byla zavázána zaplatit procesně úspěšnému žalobci částku 15.420 Kč. Tato částka představuje 6.200 Kč odměnu advokáta za 2 úkony právní služby po 3.100 Kč dle ustanovení § 9 odst. 3 písm. a) ve spojení s ustanovením § 9 odst. 4 písm. b) a § 7 bod 5 vyhlášky č. 177/96 Sb., a to za: 1) vyjádření k odvolání a 2) účast u ústního jednání dne 10. 12. 2019, 600 Kč jako paušální náhradu hotových výdajů advokáta za 2 úkony právní služby dle § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., náhradu za ztrátu času za 16 započatých půlhodin po 100 Kč a cestovné 4.344 Kč (při vzdálenosti Praha - Ostrava a zpět celkem 756 km, průměrné spotřebě vozidla 4,9 l nafty v ceně dle vyhlášky č. 333/2018 Sb.), 2.676 Kč 21% DPH, kterou je advokát povinen odvést z odměny a náhrady hotových výdajů dle ustanovení § 137 odst. 3 o. s. ř.
20. Náklady řízení byla žalovaná 2. zavázána zaplatit žalobci do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku dle ustanovení § 160 odst. 1 část věty před středníkem o. s. ř., a to advokátu žalobce dle ustanovení § 149 odst. 1 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je přípustné dovolání**, jestliže rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Dovolání je možno podat ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozsudku k Nejvyššímu soudu České republiky v Brně prostřednictvím Okresního soudu v Bruntále.

Ostrava 10. prosince 2019

JUDr. Šárka Neuwirthová v. r.
předsedkyně senátu

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 16.01.2020. Připojení doložky provedla Monika Morbicrová dne 22.06.2020.

Jana
Řehánková

Digitálně podepsal Jana Řehánková
DN: c=CZ, 2.5.4.97=NTRCZ-00215732,
o=Krajský soud v Ostravě [IČ 00215732],
ou=Krajský soud v Ostravě, ou=30202,
cn=Jana Řehánková, sn=Řehánková,
givenName=Jana,
serialNumber=P148459,
title=zapisovatelka
Datum: 2020.01.08 10:32:36 +01'00'

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Řehánková.